

Národní umělkyně MILADA ŠUBRTOVÁ

Vybral a sestavil Zdeněk Zahradník

1. strana (stereo)

A. DVOŘÁK: RUSALKA. Opera o 4 dějstvích. Libreto J. Kvapil
MĚSÍČKU NA NEBI HLUBOKÉM (Rusalka - 1. dějství)
Orchestr Národního divadla řídí Zdeněk Chalabala

B. SMETANA: LIBUŠE. Opera o 3 dějstvích. Libreto J. Wenzig
a E. Špindler

MŮJ OTČE, SLYŠ (Krasava - 2. dějství)
Orchestr Národního divadla řídí Jaroslav Krombholc

G. VERDI: MAŠKARNÍ PLES. Opera o 3 dějstvích. Libreto
A. Somma podle E. Scribea; přeložil O. Smrčka

ZDE JE HROZNĚ TO MÍSTO (Amélie - 2. dějství)
Orchestr Národního divadla řídí Jan Hus Tichý

G. VERDI: TRAVIATA. Opera o 4 dějstvích. Libreto F. M. Piave
podle A. Dumase ml.; přeložili J. Böhm a E. Züngerl

PROČ DUŠE MĀ (Alfréd, Violetta - 1. dějství)
Ivo Žídek (Alfréd). Orchestr Národního divadla řídí Rudolf
Vašata

2. strana (mono)

W. A. MOZART: DON GIOVANNI. Opera o 2 dějstvích. Libreto
L. da Ponte; přeložil V. J. Novotný

LÁSKA TVĀ MI VRÁTÍ SÍLY (Donna Anna - 2. dějství)
Orchestr Národního divadla řídí Zdeněk Chalabala

G. CHARPENTIER: LUISA. Opera o 4 dějstvích.
Libreto skladatel

DEPUIS LE JOUR... (Od té chvíle...) (Luisa - 2. dějství)
Orchestr Smetanova divadla řídí Jan Hus Tichý

P. I. ČAJKOVSKIJ: PIKOVĀ DĀMA. Opera o 3 dějstvích. Libreto
M. I. Čajkovskij podle A. S. Puškina; přeložil V. J. Novotný

JIŽ BLÍZKO K PŮLNOCI (Elisa - 3. dějství)
Pražský rozhlasový orchestr řídí František Dyk
(Snímek Čs. rozhlasu)

J. B. FOERSTER: EVA. Opera o 3 dějstvích. Libreto skladatel
podle G. Preissově

SAMA JSEM A OPUŠTĚNA (Eva - 3. dějství)
Orchestr Národního divadla řídí Zdeněk Chalabala

Poslouchání gramofonových desek se slavnými zpěváky - především nahrávka Stráussových „Hlasů jara“ v podání slavné koloraturní pěvkyně Erny Dorothy Sackové - sehrálo ve volbě životního povolání Milady Šubrtové důležitou roli. Chtěla se stát původně učitelkou; jen v podstatě náhodně zazpívala své oblíbené „Hlasy jara“ před sólistou lublaňské, bělehradské, brněnské a bratislavské opery, tenoristou a pedagogem Zdeňkem Knittlem, který rozpoznal její velký talent a nabídl jí vyučování. Během dvou let rozvinul všechny možnosti jejího krásně zbarveného, smyslovým kouzlem, kovovým leskem a neobyčejným rozsahem (3 oktávy) obdařeného hlasu. Přesvědčil ji, že jejím posláním bude nejen koncertní zpěv, jak měla z počátku v úmyslu, ale především opera, pro kterou měla všechny předpoklady: nosný hlas i půvabný zjev. Ve vzácné jednotě se tu spojil technicky dokonalý, muzikální, dramaticky citěný projev s maximální srozumitelností slova a neafektovaným hereckým výkonem.

Z počátku přicházely také první nabídky na angažmá např. z Liberce a Ostravy, ale Milada Šubrtová se rozhodla pro tehdejší Velkou operu 5. května v Praze, kde její první rolí byla Giulietta v Offenbachových „Hoffmannových povídkách“, (později všechny tři ženské role Olympia - Giulietta - Antonie v jednom představení) - a pak Národní divadlo.

Hlas Milady Šubrtové poměrně brzy nabyl schopnosti, která je u pěvkyní v celém světě velmi vzácná: dramatické koloratury - umožňující zpívat nejtěžší role světového repertoáru (např. Norma), ale i postavy mlado-dramatické a i vysoko-dramatické. Na scéně Národního divadla, jehož je dnes přední členkou, vytvořila dlouhou řadu rolí především v českém repertoáru: ve Smetanových operách to byla Esmeralda i Mařenka, Barče i přesvědčivě vroucná Vendulka a koketní Karolina; v „Braniborech v Čechách“ byla jak Vlčenou, tak líbezně cudnou Ludiší a v „Čertově stěně“ něžnou Hedvikou. Je nezapomenutelnou Krasavou i skvělou Libuší, a Miladou v „Daliboru“.

Dvořáková „Rusalka“ v jejím podání stala se ve světě operního pěvectví pojmem. Tuto roli, plnou lyrického kouzla, vášnivě lásky a tragického smutku podala takovým způsobem, že nebyla dosud překonána a zůstane nadlouho vzorem dalším generacím. Výčet všech rolí Milady Šubrtové byl by dlouhý. Připomeňme aspoň ještě pyšnou Marinu v „Dimitriji“, Jeňufu v „Její pastorkyni“, Lišáka v „Příhodách Lišky Bystroušky“, Kněžnu v Novákově „Lucerně“, Máriu v Kalasových „Nepokořených“, Anežku ve Vostřákově „Královu mincmistrovi“, Ió v Hanušovu „Prométheovi“. Vytvořila tragickou hlavní postavu Fibichovy „Šárky“ i lyrickou Mirandu z jeho „Bouře“ a stala se ideální představitelkou psychologicky těžké role Zuzany Vojířové ve stejnojmenné opeře Jiřího Pauera.

Milada Šubrtová ztělesnila také řadu postav repertoáru světového: Donu

Annu, Konstanci, Fiordiligi i Paminu v operách Mozartových; v operách Verdiho Gildu i okouzující Violettu, královskou a zároveň hluboce lidskou Alžbětu z Valois v „Donu Carlosovi“ i krutou Abigail z „Nabucca“. V Pucciniho dílech vytvořila jak křehkou Mimi v „Bohémě“ a „Madame Butterfly“, tak vášnivou Toscu a vladařskou i citu schopnou Turandot; byla Mascagnioho Santuzzou, Charpentierovou Luisou, Gounodovou Markétkou, Bizetovou Micaelou i trpící ženou Poulencova „Lidského hlasu“. Ve Weberově „Čarostřelci“ ztělesnila Aničku i Agátu; ve Wagnerovu „Lohengrinovi“ Elsa a v jeho „Valkýře“ Sieglindu. V ruských operách vystoupila jako Ludmila v Glinkově „Ruslanovi“, jako Taťána v „Evženu Oněginovi“, jako Lízu v Čajkovského „Píkové dámě“; v „Pohádce o caru Saltanu“ od Rimského-Korsakova vytvořila kačici Militrisu.

Nejen české publikum mělo příležitost slyšet Miladu Šubrtovou - i když zůstala přes četné a lákavé zahaniční nabídky věrná Národnímu divadlu. Pohostinsky vystoupila v SSSR, Itálii, Polsku, Rumunsku, Bulharsku, Anglii, Jugoslávii, ve Švýcarsku, Španělsku a v Irsku, v NDR i NSR, zpívala na koncertech v Holandsku a v Rakousku a vždy sklídila velký obdiv posluchačů i kritiky. Ani doma se umělecká činnost Milady Šubrtové neomezuje jen na práci v divadle; jejím koncertním repertoárem vedle písní a árií jsou sopránové party velkých kantát, např. Beethovenovy IX. symfonie, Bachovy „Velké mše“ h-moll, Fibichovy „Jarní romance“, „Gilgameše“ Bohuslava Martinů, Honeggerovy „Jany z Arcu“, Janáčkova „Věčného evangelia“ a „Glagolské mše“, Schoenbergových „Písní z Gurre“, Mahlerovy IV. symfonie, Dvořákovy „Stabat Mater“ a jeho i Novákových „Svatebních košíků“, Berliozova „Faustova prokletí“ a Orffových „Carmina burana“.

Právě tak je Milada Šubrtová stálým hostem rozhlasu a televize. Kromě operních postav z „Troubadoura“, „Hubičky“, „Jakobína“ aj. vytvořila s velkým šarmem i postavy v klasických operetách: „Netopýr“, „Cikánská láska“, „Paganini“, „Videňská krev“, „Cikánský baron“, „Uherská svatba“ a další.

Milada Šubrtová je jednou z největších pěveckých osobností současné doby a za mistrovskou interpretaci operních postav a i za reprezentaci v zahraničí byla v r. 1975 prezidentem a vládou republiky poctěna titulem pro umělce nejvyšším - titulem Národní umělkyně.

Realizace desky Zdeněk Zahradník
Zvuková realizace Václav Zamazal, Jiří Očenášek a Vladimír Kraffer

© MICHAELA KOPECKÁ 1976
COVER © DAGMAR BORŮVKOVÁ 1976
PHOTOGRAPHY © PAVEL HORNÍK 1976